

Kommittémotion

Motion till riksdagen 2015/16:3323

av Elisabeth Svantesson m.fl. (M, C, L, KD)

med anledning av skr. 2015/16:80 En arbetsmiljö för det moderna arbetslivet 2016–2020

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att arbetsmiljöstrategin i större utsträckning bör omfatta initiativ som underlättar för arbetsgivare i alla branscher att bedriva ett bra förebyggande arbete, och riksdagen tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av att uppmärksamma kvinnors arbetsmiljö och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Arbetsmiljön på svenska arbetsplatser står sig väl i en internationell jämförelse. Utvecklingen går också på många sätt åt rätt håll. Antalet dödsfall i arbetsolyckor har minskat stadigt sedan 1950-talet och antalet anmälda arbetsolyckor med frånvaro ligger på en tredjedel idag jämfört med 25 år sedan. Även antalet anmälda arbetssjukdomar har minskat under de senaste 25 åren. Dock har den arbetsrelaterade sjukfrånvaron ökat något sedan ett par år tillbaka.

Utgångsläget för en fortsatt positiv utveckling med minskande antal arbetsolyckor och arbetsskador är därmed förhållandevis gott, men det är viktigt att fortsätta förbättra arbetsmiljön på svenska arbetsplatser för att förebygga ohälsa, olycksfall och motverka att människor utestängs från arbetslivet.

Alliansen ser positivt på att regeringen fortsätter arbetet med att formulera strategier som ger arbetsmiljöarbetet en mer långsiktig inriktning och pekar ut prioriterade områden. Dock saknas breda initiativ för att förbättra och förenkla förutsättningarna för

arbetsgivare att bedriva ett förebyggande arbetsmiljöarbete. De åtgärder som föreslås inriktas framförallt på enskilda branscher och yrken. Det menar vi är olyckligt eftersom det ytterst är arbetsgivarna som har ansvaret för arbetsmiljön.

Den svenska arbetsmarknaden består till stor del av små företag. Mindre företag har ofta sämre kunskapsmässiga och andra resurser att hantera arbetsmiljöproblem. En undersökning som genomfördes av Arbetsmiljöverket 2008 med anledning av ett ökande antal dödsolyckor visade bland annat att det var hos de minsta företagen som de största arbetsmiljöriskerna fanns. Att arbeta för att nå dessa företag är därför viktigt – inte minst om en nollvision för dödsolyckor ska kunna nås.

Insatser för att underlätta för arbetsgivare kan röra allt ifrån satsningar på kunskapsspridning till rådgivning och bättre verktyg. Många arbetsgivare vill göra rätt, men vet inte hur. I alliansens arbetsmiljöstrategi betonades därför vikten av att utveckla och förbättra Arbetsmiljöverkets informerande roll. Alliansen utökade bland annat Arbetsmiljöverkets kunskapsspridningsuppdrag genom inrättandet av en nationell funktion för kunskapsområdet arbetsmiljö och arbetsliv. En annan viktig del i att underlätta för företag, i synnerhet mindre företag, är att förenkla regelverket, vilket inte innebär att ambitionsnivån i arbetsmiljöarbetet behöver sänkas. Det måste helt enkelt vara lätt att göra rätt. Slutligen anser vi att arbetsmiljöinitiativ som tas från olika branscher bör stöttas i högre grad eftersom det är i branschen som bäst kunskap finns om vilka de största utmaningarna är.

Detta går också i linje med rådslutsatserna som antogs i mars 2015 om EU:s strategiska ramverk om hälsa och säkerhet i arbetslivet 2014–2020. Där lyfts de små företagens möjligheter att arbeta riskförebyggande som en av tre huvudutmaningar på arbetsmiljöområdet. Medlemsstaterna uppmanas att stötta företag, i synnerhet småföretag, och rådet betonar också vikten av att undanröja onödiga administrativa hinder i arbetsmiljölagstiftningen utan att göra avkall på arbetsmiljön.

Ett annat prioriterat område bör vara kvinnors arbetsmiljö. Sedan 1980-talet har kvinnor haft högre sjukfrånvaro än män, och skillnaderna fortsätter att öka. Fler kvinnor än män tvingas lämna arbetslivet i förtid på grund av ohälsa och kvinnor uppger också i högre grad än män att de lider av såväl fysiska som psykiska arbetsrelaterade besvär.

Alliansregeringen gav Arbetsmiljöverket i uppdrag att ta fram kunskap samt att utveckla och genomföra särskilda insatser för att förebygga att kvinnor slås ut från arbetslivet på

grund av arbetsmiljörelaterade problem. Detta är fortsatt ett område som bör uppmärksammas. När sjuktalen åter börjat stiga är det helt fel väg att gå att ta bort den bortre tidsgränsen i sjukförsäkringen. Bland annat Försäkringskassan har varnat för att det kan komma att öka sjukfrånvaron. Eftersom kvinnor är sjukskrivna i högre utsträckning än män är det framförallt kvinnor som ligger i riskzonen.

Elisabeth Svantesson (M)

Annika Qarlsson (C)

Fredrik Malm (L)

Désirée Pethrus (KD)